

*Арсентьєва А.С., ст. гр.ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри ЕАіФ Цуркан І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

МЕТОДИ СТРАХУВАННЯ ВРОЖАЮ СІЛЬСКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Сільське господарство є найбільш ризикованою галуззю суспільного виробництва, оскільки відтворювальний процес пов'язаний з природно-кліматичними та біологічними чинниками. Одним з найгостріших питань в аграрному секторі економіки є захист земель сільськогосподарського призначення, за допомогою яких певною мірою можна стабілізувати розвиток аграрних господарств та економіки держави в цілому.

Для зниження ризиків при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур існують певні методики:

1. Під індексним страхуванням розуміють страхування за індексом врожайності, тобто ризику втрати врожаю сільськогосподарської культури відносно усередненого показника врожайності цієї культури на визначеній території (районі) за попередні п'ять років.

2. Під комплексним страхуванням у термінології Закону України "Про державну підтримку сільського господарства України" розуміють страхування від повного переліку ризиків, а саме: а) заморозку, ожеледі, вимерзання; б) граду або удару блискавки; в) землетрусу; г) лавини, земельного зсуву, земельного або земельно-водного селю; д) пожежі, крім лісових пожеж; є) бурі, урагану, бурану; ж) зливи, паводі, паводку, посухи чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню; з) епітофітотійного розвитку хвороб, розмноження шкідників хвороб, притаманних Україні, а також хвороб, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у підпунктах "а"—"з"; і) протиправних дій третіх осіб, що виражаються у

крадіжках, хуліганських діях стосовно рослинних насаджень, зруйнуванні покриттів теплиць, парників, оранжерей [1].

3. Страхування від комплексу ризиків (мультиризик, або комбіноване страхування) польових культур – коли виробники можуть застрахувати культури від комплексу ризиків на весь виробничий цикл. Цей страховий продукт пропонують практично всі страхові компанії. Культури можуть страхуватися як до посіву, так і після появи сходів. В Україні культури страхуються, як правило, після появи сходів. Даний страховий продукт дозволяє застрахувати культури практично від усіх ризиків, які можуть знищити або пошкодити культури. Цей страховий продукт є одним із найдорожчих, оскільки страхове покриття надається від великої кількості ризиків [2].

Серед існуючих методів щодо страхування сільськогосподарських культур найкраще використовувати метод страхування за індексом врожайності, обчисленої за фотосинтетичною активністю (по ФАР), оскільки страхова сума є найменшою, а звідси і мінімальний страховий платіж, який сплачуватиме сільськогосподарський товаровиробник.

Також, доцільним буде використання методу страхування на основі об'єднаного індексу, застосування якого дозволяє страхувати врожайність певних сільськогосподарських культур від несприятливих природно-кліматичних явищ з врахуванням впливу на неї природних властивостей ґрунту, кількості опадів, температури повітря та верхнього шару ґрунту.

Список літератури:

1. Туманова О.А. Особливості державного регулювання страхування сільськогосподарських ризиків в Україні / О.А Туманова // Економіка АПК. – 2010. - №7. – С. 14-17.
2. Як застрахувати виробництво сільськогосподарських культур : практ. посібник з агрострахування / Герасименко Н., Гринюк І, Ільїна Н, Ричард МакКоннелл, та ін.. / за ред. Зарицької М. - К. – 2008. – 99с.